

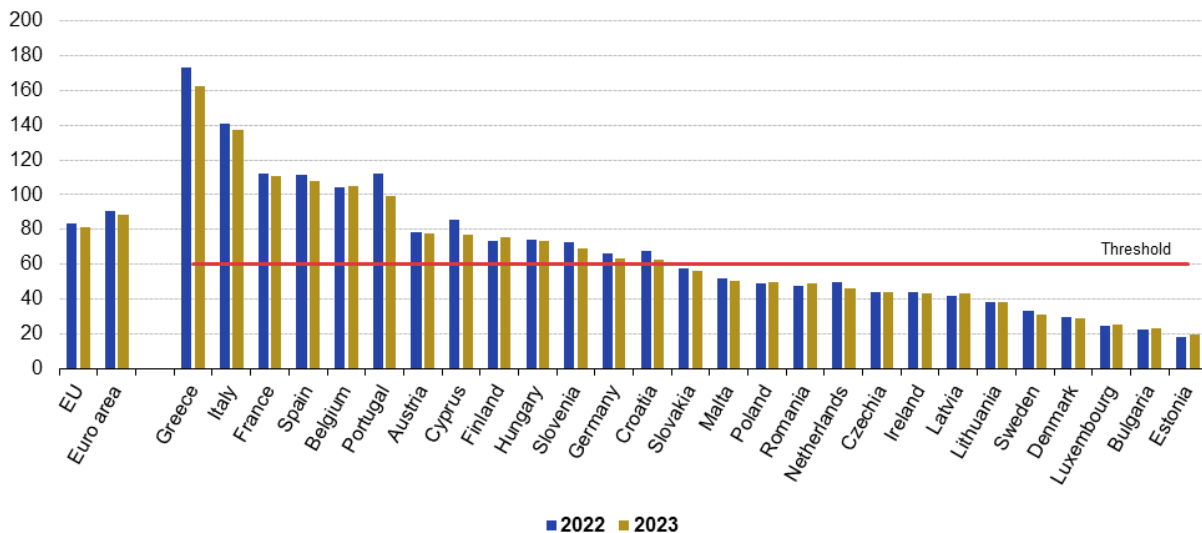
Ευρώπη; Έφτασε η ώρα των Οριακών (marginal) φόρων;

Δύο πράγματα είναι σαφή (και ειδικά στην Ευρώπη) μετά τις δυο απανωτές κρίσεις του Covid και της Ουκρανίας.

Πρώτον και κυριότερον, στην προσπάθειά τους οι Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις - όπως και όλες οι κυβερνήσεις διεθνώς - να αντιμετωπίσουν αυτές τις κρίσεις και την επίδρασή τους στις οικονομίες τους, αναγκάστηκαν να αυξήσουν δραστικά τα ελλείμματά τους. Το αποτέλεσμα ήταν ότι ο λόγος χρέους/ΑΕΠ ανέβηκε αρκετά στην Ευρώπη μεταξύ 2015 και 2023, για να φτάσει σήμερα στα επίπεδα που φαίνονται στο αντίστοιχο σχεδιάγραμμα της Eurostat για το 2022-2023.

General government debt, 2022 and 2023 (1)

(General government gross debt, % of GDP)

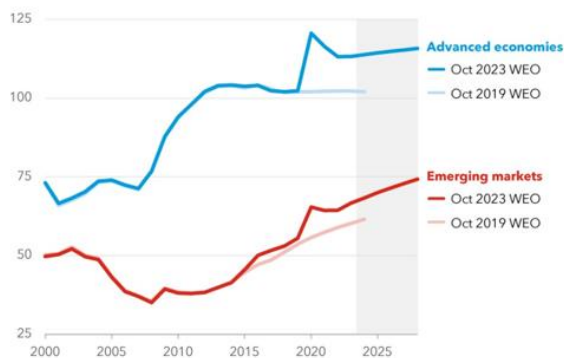
(1) Data extracted on 22.04.2024

Source: Eurostat (gov_10dd_edpt1)

eurostat

Ο διεθνής λόγος βέβαια χρέους/ΑΕΠ είναι ακόμη πιο αυξημένος σε όλες μαζί τις προηγμένες οικονομίες όπως φαίνεται και από το αντίστοιχο σχεδιάγραμμα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF).

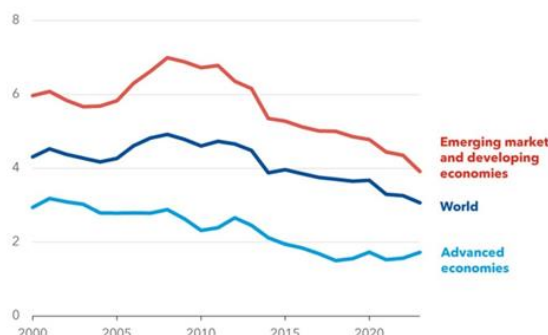
Διάγραμμα 2: General Government Gross Debt (percent of fiscal year GDP)

Source: IMF World Economic Outlook.

IMF

Διάγραμμα 3: Medium-term Growth (percent; 5-year ahead projections)

Source: IMF World Economic Outlook.
Note: The years on the horizontal axis show the year for which a forecast is made. 2000-22 use April WEO vintages, and 2023 uses the October vintage.

IMF

Δεύτερον επειδή αυτός ο λόγος αυξάνεται άκρως επικίνδυνα, σίγουρα μετά το τέλος (ελπίζουμε) της Ουκρανικής κρίσης, θα κληθούν να πληρώσουν τον λογαριασμό και να τιθασεύσουν αυτή τη διόγκωση του χρέους αλλά... ταυτόχρονα να το κάνουν με τέτοιο τρόπο που να μην σταματήσουν την ανάπτυξη, η οποία διεθνώς τείνει μειούμενη όπως φαίνεται και στο δεύτερο διάγραμμα του IMF. **Εν ολίγοις να «τετραγωνίσουν τον κύκλο».**

Εφόσον δεν υπάρχουν αδιέξοδα και πάντα υπάρχουν τρόποι, όταν υπάρχει προχωρημένη και μη πεπατημένη (out of the box) σκέψη, και εν πάση περιπτώσει επειδή οι ανάγκες της καθημερινής οικονομικής διαχείρισης φέρνουν στο προσκήνιο πρωτοποριακές λύσεις, φαίνεται ότι η Γερμανία, ίσως και χωρίς να το έχουν καταλάβει οι ίδιοι σε αυτό το πλαίσιο, φέρνουν στο προσκήνιο την προσέγγιση/αντιμετώπιση τέτοιων διλημμάτων μέσω χρήσης **οριακών (marginal) φόρων.**

Πιο συγκεκριμένα, η Γερμανία για να αυξήσει τον αριθμό των ωρών εργασίας (οξύ πρόβλημα της Ευρώπης σε σχέση με την Αμερική) προτίθεται να δώσει κίνητρα μέσω δραστηκής μείωσης μη μισθολογικού κόστους για την επιπλέον εργασία. Αυτό είναι μέρος του Καινούργιου Σχεδίου Ανάπτυξης του Γερμανικού Κυβερνητικού συνασπισμού.

Επί της ουσίας, αυτή η (υπό εξέταση) τομή είναι η χρήση μειωμένων οριακών φόρων ώστε να αυξηθεί η παραγωγικότητα/ανάπτυξη χωρίς το Κράτος να απωλέσει έσοδα αλλάτουναντίον, μεσοπρόθεσμα να τα αυξήσει μέσω της ανάπτυξης.

Εδώ και σχεδόν 10 χρόνια, εμείς ως **Ένωση Ελλήνων Επιχειρηματιών (Ε.ΕΝ.Ε.)** φέρνουμε συνέχεια στο προσκήνιο τη χρήση οριακών φόρων ως εργαλεία για τη μείωση περαιτέρω είτε,

α) των εταιρικών φόρων με ένα συντελεστή 10% για τα επιπλέον μόνο κέρδη εταιριών, πέρα του πληθωρισμού, βάσει του μέσου συντελεστή κερδοφορίας τα τελευταία 3 χρόνια,

είτε,

β) μέσω μείωσης/γενναίας έκπτωσης του επιπλέον μη Μισθολογικού κόστους, όταν μια εταιρία αυξάνει τους φόρους/απόδοση εισφορών, ως συνολικό ποσό από χρονιά σε χρονιά, μέσω αύξησης απασχόλησης ή υφιστάμενων μισθών, είτε τώρα τελευταία,

γ) μέσω μηδενικής αύξησης του μη μισθολογικού κόστους που προκύπτει από αυξήσεις μισθών στο προσωπικό τους που επανεκπαιδεύεται κυρίως σε ψηφιακές δεξιότητες.

Η ιδέα γεννήθηκε από εμάς τους επιχειρηματίες, στα χρόνια της βαθιάς κρίσης του 2014-2015 όπου και για αύξηση δημοσίων εσόδων είχαμε ανάγκη, αλλά και άμεσης ραγδαίας αύξησης σε μια περίοδο όπου οι εταιρικοί φόροι είχαν υπέρμετρα αυξηθεί. Η ιδέα βέβαια αυτή ατόνησε όταν η σημερινή κυβέρνηση έκανε, ευτυχώς και ομολογουμένως, ραγδαία μείωση των εταιρικών φόρων.

Παρ' όλα αυτά, η χρήση μειωμένων οριακών φόρων, όχι μόνο σε μακροοικονομικό επίπεδο θα γίνει πολύ σύντομα επίκαιρη (για τους λόγους που προαναφέραμε προηγουμένως) αλλά, περαιτέρω αποδεικνύεται και χρήσιμο μικροοικονομικό εργαλείο για χειρουργικές κυβερνητικές επεμβάσεις, όπως π.χ. στην αύξηση συνολικών ωρών εργασίας στην Γερμανία, αλλά ευελπιστούμε και στην Ελλάδα αναφορικά με κίνητρα για επανεκπαίδευση υφιστάμενου προσωπικού σε ψηφιακές δεξιότητες.

Και μια και μιλάμε για ωφέληματα μέσω μείωσης οριακών φόρων, θα ήταν χρήσιμο να αναφέρουμε και τα Αντικίνητρα ανάπτυξης (μέσω δυσανάλογων επιπλέον οριακών φόρων) που υπάρχουν εδραιωμένα στο φορολογικό μας σύστημα αναφορικά με νέες επενδύσεις και αύξηση κερδοφορίας, που έχουν ως έμμεσο αποτέλεσμα το αυξημένο επιπλέον (οριακό) κόστος όπως για παράδειγμα:

α) η προκαταβολή φόρου όπου, όσο περισσότερα κέρδη μια εταιρία δείχνει μια χρονιά, τόσο περισσότερο πληρώνει αναλογικά φόρους εκ προοιμίου, για την επόμενη χρονιά,

β) η πολύ φτωχή απόσβεση του 10% που θα έπρεπε τουλάχιστον για νέες επενδύσεις στην νέα μοντέρνα βιομηχανία (όπου οι επενδύσεις με τεχνολογικό άξονα κυρίως, απαξιώνονται γρηγορότερα) θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 30%. Εδώ σημειώνουμε τις προτάσεις μας για χρήση bridge financing μέσω ευρωπαϊκών προγραμμάτων ώστε να μην απωλεστούν δημόσια έσοδα από τέτοια αλλαγή. Η απόφαση ενός/μιας επιχειρηματία να προβεί σε νέες επενδύσεις σαφέστατα βασίζεται στο οριακό κόστος/όφελος που προκύπτει. Και βέβαια τέλος,

γ) το αδιανόητο επιπλέον μη μισθολογικό (οριακό) κόστος, όπου κάθε αύξηση του καθαρού μισθού κατά ένα ευρώ κοστίζει στον/την επιχειρηματία 3 ευρώ.

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος να αντιμετωπίσουμε το θέμα ανάπτυξης/παραγωγικότητας και στροφής του παραγωγικού μας μοντέλου σε ψηφιακά ανεπτυγμένη βιομηχανία στην Ελλάδα με ελάχιστο κόστος απώλειας υφιστάμενων δημοσίων εσόδων:
Φορολογώντας διαφορετικά την ανάπτυξη μέσω χαμηλότερων οριακών φόρων.

Κρίστιαν Χατζημηνάς,
Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών